

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
2674-18

meddelad i Stockholm den 4 december 2018

KLAGANDE OCH MOTPART

Skatteverket
171 94 Solna

MOTPART OCH KLAGANDE

AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skatterättsnämndens beslut den 18 april 2018 i ärende dnr 78-17/D

SAKEN

Förhandsbesked om inkomstskatt

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen fastställer Skatterättsnämndens förhandsbesked.

BAKGRUND

Till inkomstslaget kapital räknas kapitalvinster och kapitalförluster som uppkommer när en privatperson avyttrar tillgångar. Beräkningen av vinsten respektive förlusten går i princip till så att ersättningen vid avyttringen minskas med det s.k. omkostnadsbeloppet. Omkostnadsbeloppet består som huvudregel av dels utgiften för att anskaffa tillgången, dels förbättringsutgifter. De närmare reglerna för hur omkostnadsbeloppet ska beräknas varierar mellan olika

Dok.Id 199912

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

tillgångsslag, och för en del tillgångar – bl.a. vissa marknadsnoterade delägarrätter och personliga tillgångar – får beloppet bestämmas schablonmässigt.

AA har köpt, sålt och växlat den virtuella valutan bitcoin. Han har också använt valutan för att köpa varor. Bitcoin kan användas för betalningar mellan privatpersoner via internet samt i vissa butiker och restauranger som accepterar valutan, och kan även innehas i kapitalplaceringssyfte. Valutan saknar utgivare och skapas i stället direkt i ett digitalt nätverk genom en speciell algoritm.

AA ansökte om förhandsbesked för att få klarhet i vilket slags tillgång bitcoin är och hur omkostnadsbeloppet ska beräknas vid en avyttring av tillgången. Han ansåg att valutan är antingen en tillgång som kan jämföras med en marknadsnoterad delägarrätt eller en personlig tillgång, och att omkostnadsbeloppet därför ska få bestämmas schablonmässigt.

Skatterättsnämnden fann dock att bitcoin inte kan hänföras till något av de nämnda tillgångsslagen och att den inte heller är en valuta i skattelagstiftningens mening. Avyttringen ska enligt nämnden i stället beskattas enligt de bestämmelser som gäller för andra tillgångar än de som särskilt räknas upp i lagen, vilket innebär att omkostnadsbeloppet inte får bestämmas schablonmässigt utan ska beräknas enligt den s.k. genomsnittsmetoden.

YRKANDEN M.M.

Skatteverket yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska fastställa Skatterättsnämndens förhandsbesked.

AA yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska ändra förhandsbeskedet och förklara att avyttring av bitcoin ska beskattas antingen enligt bestämmelserna om marknadsnoterade delägarrätter eller enligt bestämmelserna om personliga tillgångar och att omkostnadsbeloppet därmed ska få bestämmas

schablonmässigt. Han anför att det är praktiskt omöjligt att beräkna omkostnadsbeloppet med tillämpning av genomsnittsmetoden.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

Frågan i målet är till vilket slags tillgång bitcoin ska hänföras och hur omkostnadsbeloppet därmed får beräknas vid kapitalvinstbeskattningen när tillgången avyttras.

Rättslig reglering

Till inkomstslaget kapital räknas enligt 41 kap. 1 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229), IL, inkomster och utgifter på grund av innehav av tillgångar och skulder, och i form av kapitalvinster och kapitalförluster. Med kapitalvinst och kapitalförlust i inkomstslaget kapital avses enligt 2 § första stycket bl.a. vinst och förlust vid avyttring av tillgångar.

De grundläggande bestämmelserna om kapitalvinster och kapitalförluster finns i 44 kap. IL. Av 13 § framgår att kapitalvinsten som huvudregel ska beräknas som skillnaden mellan å ena sidan ersättningen för den avyttrade tillgången minskad med utgifterna för avyttringen och å andra sidan omkostnadsbeloppet. Med omkostnadsbelopp avses enligt 14 § första stycket, om inte annat föreskrivs, utgifter för anskaffning (anskaffningsutgifter) ökade med utgifter för förbättring (förbättringsutgifter).

I 48 kap. IL finns särskilda bestämmelser om kapitalvinst vid avyttring av delägarätter och fordringsrätter. Med delägarätt avses enligt 2 § första stycket aktie, rätt på grund av teckning av aktier, teckningsrätt, fondaktierätt, andel i en värdepappersfond och en specialfond, andel i en ekonomisk förening och annan tillgång med liknande konstruktion eller verkningssätt. Bestämmelserna om

deläggarrätter ska tillämpas också på vissa andra tillgångar som räknas upp i andra stycket.

Med utländsk fordringsrätt avses enligt 48 kap. 4 § första stycket fordran i utländsk valuta. Bestämmelserna om utländska fordringsrätter ska enligt andra stycket tillämpas också på utländsk valuta.

Omkostnadsbeloppet vid avyttring av deläggarrätter och fordringsrätter ska enligt 48 kap. 7 § första stycket beräknas enligt genomsnittsmetoden. Metoden innebär att det genomsnittliga omkostnadsbeloppet för samtliga deläggarrätter eller fordringsrätter av samma slag och sort som den avyttrade ska användas som omkostnadsbelopp. För vissa marknadsnoterade deläggarrätter får enligt 15 § första stycket omkostnadsbeloppet i stället bestämmas till ett schablonbelopp.

I 52 kap. IL finns bestämmelser om avyttring av andra tillgångar än sådana som avses i tidigare kapitel i lagen. För tillgångar som den skattskyldige innehåft för personligt bruk (personliga tillgångar) får enligt 2 § första stycket omkostnadsbeloppet bestämmas till ett schablonbelopp. Enligt 2 § andra stycket och 5 § andra stycket gäller dessutom att kapitalvinster vid avyttring av sådana tillgångar ska tas upp bara till den del de för beskattningsåret sammanlagt överstiger 50 000 kr och att förluster inte får dras av.

För andra tillgångar som omfattas av 52 kap. än personliga tillgångar gäller enligt 3 § första stycket att kapitalvinsten vid en avyttring ska beräknas med tillämpning av genomsnittsmetoden i 48 kap. 7 §, om tillgångarna är en del av ett samlat innehav med enhetligt värde.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Bestämmelserna i 52 kap. IL ska tillämpas vid avyttring av sådana tillgångar som inte kan hänföras till något av de tillgångsslag som räknas upp i tidigare kapitel i lagen. Högsta förvaltningsdomstolen prövar därför först om bitcoin omfattas av

något av dessa tillgångsslag. De tillgångsslag som har aktualiserats i målet är delägarrätter och utländsk valuta.

Bitcoin är inte en sådan tillgång som särskilt nämns i definitionen av delägarrätter i 48 kap. 2 § IL. Valutan – vars värdeförändring saknar koppling till någon ekonomisk verksamhet eller ekonomisk utveckling hos ett utgivande företag eller liknande – kan inte heller anses vara en tillgång med liknande konstruktion eller verkningssätt som en aktie eller annan tillgång som räknas upp i paragrafen (jfr prop. 1989/90:110 del 1 s. 430 och 433, prop. 1999/2000:2 del 1 s. 508 ff. och del 2 s. 572 f. samt RÅ 2005 ref. 4 II). Bitcoin omfattas således inte av bestämmelserna om avyttring av delägarrätter.

Frågan är då om bitcoin utgör en utländsk valuta i den mening som avses i 48 kap. 4 § andra stycket IL. Valutan saknar utgivare och utgör inte ett lagligt betalningsmedel i någon stat. Bitcoin kan därför inte anses vara en utländsk valuta i inkomstskattelagens mening.

Inte heller något annat av de särskilt uppräknade tillgångsslagen i lagen är tillämpligt. En avyttring av bitcoin omfattas därmed av bestämmelserna i 52 kap. IL. Det som återstår att avgöra är om bitcoin kan hänföras till sådana personliga tillgångar som avses i 2 §.

Med personliga tillgångar avses lösöre och annan lös egendom som till övervägande del används av den skattskyldige eller dennes familj för nyttobruk eller som prydnadsföremål. Det är den faktiska användningen som är avgörande. En tillgång kan användas för personligt bruk även om det finns ett inslag av kapitalplacering. Om detta inslag dominerar anses det dock inte vara fråga om en personlig tillgång (prop. 1989/90:110 del 1 s. 474 f. och prop. 1999/2000:2 del 2 s. 606).

AA har anfört att han använder bitcoin som betalningsmedel och därmed för nyttobruk. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening kan den omständigheten att en tillgång utnyttjas som betalningsmedel dock inte i sig anses

Mål nr
2674-18

medföra att den är en personlig tillgång i bestämmelsens mening. Inte heller på någon annan grund kan bitcoin anses vara en sådan personlig tillgång som avses i bestämmelsen.

Avyttringen av bitcoin omfattas därmed av bestämmelsen i 52 kap. 3 § första stycket IL om kapitalvinst vid avyttring av andra tillgångar än personliga tillgångar och omkostnadsbeloppet ska beräknas enligt genomsnittsmetoden i 48 kap. 7 §.

Skatterättsnämndens förhandsbesked ska således fastställas.

I avgörandet har deltagit justitieråden Helena Jäderblom, Margit Knutsson, Kristina Ståhl och Mahmut Baran.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Marianne Bergqvist.